

HÖGRE REVISORSEXAMEN

Del I

November 2003

HÖGRE REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	25 november 2003
Skrivtid:	2 x 4 timmar, varav 4 timmar för del I
Hjälpmedel:	Alla hjälpmedel är tillåtna förutom kontakt med andra personer (t.ex. via mobiltelefon eller dator)
Krav för godkänt resultat:	75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelning av poäng på olika uppgifter

Rekommenderat arbetsätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängantal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor. Vid avgivande av svar bör du:

- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språkbruk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
- markera eventuella citat med kursiv stil

För det fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömning av svar, som skall lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i en fråga omfattande fyra poäng:

- sakinhåll i lämnat svar (3 p)
- struktur och språk (1 p)

Högre Revisorsexamen hösten 2003 del I

Poängsättningen innebär följande:

- 4 p - Bra svar
- 3 p - Tillfredsställande svar
- 2 p - Vissa brister
- 1 p - Stora brister
- 0 p - Uteblivet eller felaktigt svar

Som framgår av modellen för poängsättning läggs tyngdpunkten på sakinnehållet i lämnat svar.

	<u>Poäng</u>
1. ERUA AB	50

Lycka till!

1. ERUA AB (50 p)

Bakgrund

ERUA AB etablerade sin verksamhet i Malmö under augusti 2002. Bolaget bedriver utbildnings- och skolverksamhet med både offentliga och privata kunder (större och medelstora företag) inom främst Malmö kommun. Styrelsen utgörs av:

Erik Olofsson, verkställande direktör

Rolf Robertsson, marknadschef

Ulrika Larsson, ekonomichef

Anders Svensson

Erik och Ulrika har tidigare innehaft motsvarande befattningar i andra utbildningsföretag medan Rolf och Anders är erfarna entreprenörer från IT-branschen. Bolagets aktier (och röster) ägs till lika delar av styrelseledamöterna. Bolagets räkenskapsår omfattar perioden 1 juli – 30 juni.

Under november 2002 startade bolaget upp ett nytt affärsområde för friskoleverksamhet. I februari 2003 erhöles beslut från Skolverket om att man var berättigad till bidrag som fristående gymnasieskola i kommunen. Fem förstaårsklasser fanns från start i den nya skolan i mitten av augusti 2003. En prognos för de närmaste tre åren för den nya gymnasieskolan utvisar ett sammanlagt resultat efter finansiella poster om drygt 4 mnkr.

I början av oktober 2003 blev du revisor i bolaget, då bolagets tidigare revisor nyligen hade avgått på grund av tidsbrist.

Nedan framgår finansiell information för ERUA AB för räkenskapsåren 2002/03 och 2003/04 (tkr):

	Prognos 2003/04	Prel. utfall 2002/03¹
Nettoomsättning	29 500	20 100
Resultat efter finansiella poster	800	150
Årets resultat	500	97
Balansomslutning	9 000	6 150
Eget kapital	597	197
Aktiekapital	100	100
Soliditet (%)	6,6	3,2
Kassalikviditet (%)	99,7	89,3
Medelantal anställda	28	21

¹ Preliminärt utfall för 2002/03 överensstämmer med styrelsens utkast till årsredovisning för 2002/03

Högre Revisorsexamen hösten 2003 del I

Deluppgift 1.1

I november 2003 har styrelsen tagit fram ett utkast till årsredovisning för 2002/03. Bokslutsrevisionen för räkenskapsåret 2002/03 har utförts i oktober/november 2003 (tidigare revisor hann inte utföra någon granskning avseende räkenskapsåret 2002/03).

Dina noteringar från revisionen framgår nedan:

1. I bolagets kundfordringar finns en fordran om 150 tkr inklusive mervärdesskatt hos IT-mannen Karlsson AB som förföll till betalning den 31 januari 2003. Beloppet är fortfarande oreglerat och fordran har nyligen överlämnats till inkasso. Någon reservering för befarade kundförluster har inte skett per 2003-06-30. Ekonomichefen Ulrika Larssons bedömning är, efter samtal med kunden och inkassobyrån, att man sannolikt inte får betalt. Hon vill emellertid inte göra någon reservering i räkenskaperna förrän hon erhåller definitivt besked från inkassobyrån.
2. I utkastet till årsredovisning för 2002/03 redovisas i balansräkningen balanserade utgifter om 136 tkr. Aktiveringen avser utgifter för företagsbildning och reklam under uppstartningsfasen i augusti och september 2002. Avskrivning enligt plan har skett med 20 % under 2002/03.
3. I balansräkningen per 2003-06-30 redovisas vidare balanserade utgifter för etablering av friskola på gymnasienivå om 183 tkr. Balanserade utgifter avser lön inklusive sociala avgifter för en person som arbetat med etableringen sedan augusti 2002. Avskrivning enligt plan beräknas ske under en femårsperiod och kommer att påbörjas från och med räkenskapsåret 2003/04.
4. Varken likviditetsprognoser eller periodbokslut har upprättats under det senaste året.

Styrelsen har meddelat att den helst inte vill ändra utkastet till årsredovisning.

Uppgifter (14 p):

- a) Beskriv vilka åtgärder du vidtar och visa hur du utformar eventuell skriftlig rapportering (förutom revisionsberättelsen).
- b) Upprätta ett utkast till revisionsberättelse. Det förutsätts att styrelsen inte vidtar åtgärder med anledning av din rapportering. Motivera eventuella avvikelser från standardutformningen. För din ledning bifogas en svarsblankett i form av en påbörjad revisionsberättelse (bilaga 1).

Deluppgift 1.2

I mitten av november 2003 kontaktas du av VD Erik Olofsson som ber dig närvara vid den ordinarie bolagsstämman som ska hållas två veckor senare. Förutom ägarna kommer även en ny tilltänkt styrelseledamot, Laila Bengtsson, att närvara vid stämman. Lailas ansvarsområde i styrelsen ska omfatta övergripande personalfrågor.

Erik, som är mån om att Laila tackar ja till styrelseuppdraget, hoppas att din medverkan under bolagsstämman ska bidra till att Laila får förtroende för verksamheten. Han ber dig

Högre Revisorsexamen hösten 2003 del I

därför att endast ”summariskt” redogöra för de iakttagelser från revisionen som måste kommenteras på en bolagsstämma.

Uppgifter (6 p):

- a) Hur förbereder du din medverkan vid bolagsstämman och hur ställer du dig till Eriks önskemål om att endast ”summariskt” redogöra för iakttagelser som måste kommenteras?
- b) Vilka kommentarer lämnar du på bolagsstämman i anslutning till föredragningen av revisionsberättelsen?

Deluppgift 1.3

Efter det att bolaget i februari 2003 erhöll beslut från Skolverket om rätt till bidrag som fristående gymnasieskola har det därefter pågått upphandling av en rad tjänster, t.ex:

1. utbildningsinsatser
2. lokalyta (hyra)
3. skolluncher
4. städning

Friskoleverksamheten är mervärdesskattebefriad och ekonomichefen Ulrika Larsson är därför medveten om att på leverantörsfakturorna angiven ingående mervärdesskatt blir en kostnad, då man inte erhåller något avdrag för ingående mervärdesskatt.

Ulrika undrar om man i förhandlingen med leverantörer kan ange skäl för att leverantörerna av ovanstående tjänster (1-4) inte ska debitera utgående mervärdesskatt.

Styrelsen i ERUA AB har fattat ett principbeslut om att inom kort överlåta hela friskoleverksamheten till ett nybildat dotterföretag. Ulrika funderar därför på vad som gäller rörande mervärdesskatt på de administrativa tjänster som ERUA AB kommer att tillhandahålla dotterföretaget.

Uppgifter (6 p):

- a) I vilka fall (1 – 4 ovan) kan det finnas möjlighet för leverantörerna att inte debitera mervärdesskatt?
- b) Är moderföretagets administrativa tjänster för ett dotterföretag mervärdesskattepliktiga och vad gäller om man väljer att inte ta betalt (fakturera) för sina tjänster?

Deluppgift 1.4

ERUA AB genomför omfattande företagsutbildningar som är planerade att pågå under sex - åtta månader. Utbildningarna beräknas generera ett stort överskott. Intäkterna och kostnaderna rörande dessa utbildningar bokförs löpande och särredovisas i en projektredovisning.

Högre Revisorsexamen hösten 2003 del I

Datorer och inventarier som används i företagsutbildningarna leasas under sex - åtta månader och efter hyresperiodens utgång avser bolaget att förvärva leasade inventarier. Styrelsen räknar med att samtliga övertagna inventarier kan användas i den nystartade friskolan.

Aktivering av 183 tkr skedde under föregående räkenskapsår. Nedanstående utgifter för etablering av friskolan för perioden 1 juli - 30 november 2003 har styrelsen önskemål om att aktivera:

Utgifter för löner uppräknade med semesterersättning och sociala kostnader för projektledaren Marie Andersson och hennes medarbetare Anders Pettersson	497
Utgifter för marknadsföring i form av trycksaker och annonser	88
Overhead (andel av utgifter för företagsledning, lokaler och administration)	125
Ränta på banklån om 700 tkr för att finansiera etableringen av friskolan	20
Summa	730

Ekonomichefen Ulrika Larsson vill med anledning av förhandlingar med långivare förbättra resultatet och därigenom öka det egna kapitalet i bolaget. Hon har därför tagit fram följande förslag till tre justeringsposter i redovisningen:

- Övertagna datorer och inventarier redovisas till marknadspris bland inventarier.
- Tillämpning av successiv vinstavräkning avseende pågående företagsutbildningar.
- Aktivering av ovanstående utgifter för etablering av friskolan för perioden 1 juli – 30 november 2003 om 730 tkr.

Uppgift (12 p):

Hur ställer du dig till de tre föreslagna resultatförbättrande åtgärderna?

Deluppgift 1.5

Styrelsen i ERUA AB har, för att underlätta en eventuell framtida avyttring av friskoleverksamheten, i slutet av november 2003 beslutat att bilda ett dotterföretag. Dotterföretaget ska genom apportemission under december 2003 överta friskoleverksamheten. Apportegendomen utgörs av balanserade utgifter för utvecklingsarbeten, datorer och möbler. (Antag att egendomen inte åsatts högre värde än det verkliga värdet för bolaget och är av den arten att den kan antas bli till nytta för verksamheten).

Med posten erhåller du kopior på stiftelseurkund, konstituerande bolagsstämmoprotokoll och bolagsordning som utarbetats utifrån en juridisk handbok. Av stiftelseurkunden framgår följande:

Högre Revisorsexamen hösten 2003 del I

”STIFTELSEURKUND

Undertecknad stiftare beslutar härmed att bilda ett aktiebolag med firma och verksamhet enligt de bestämmelser, som intagits i upprättat förslag till bolagsordning enligt bilaga. För varje aktie skall betalas 100 kronor senast tre veckor efter tecknandet. Betalning för aktierna sker genom tillskjutande av apportegendom.

Apportegendomen, som beräknas tas upp i bolagets balansräkning, kommer att redovisas på följande sätt (tkr):

Balanserade utgifter för utveckling av konceptet	900
Datorer	280
Möbler	100
Aktiekapital	100
Skuld till moderföretag	1 180

Egendomens värde motsvarar stiftarens anskaffningskostnad och bokförda värde.

Apportegendomen tillskjutes av nedanstående aktietecknare. Kostnader för bolagets bildande skall ersättas av bolaget.

Malmö den 5 december 2003

ERUA AB

Org. nr 556111-1111

Erik Olofsson

Egenhändig namnteckning bevittnar:

.....

.....

AKTIETECKNING

Undertecknade tecknar härmed följande aktier:

<u>Namn</u>	<u>Tecknade</u>	<u>Antal aktier</u>	<u>Tilldelade</u>
ERUA AB	1 000		1 000

Erik Olofsson”

Uppgift (6 p):

Kommentera förslaget till redovisning av överlåtelsen med utgångspunkt från att moderföretagets styrelse önskar att aktiekapitalet i dotterföretaget ska uppgå till 100 tkr och skulden till moderföretaget till 1 180 tkr. Föreslå hur detta kan uppnås och ange de regler som aktualiseras. (Bortse från deluppgift 1.6).

Högre Revisorsexamen hösten 2003 del I

Deluppgift 1.6

Vid överlåtelsen av friskoleverksamheten från ERUA AB till dotterföretaget ska även en tilläggsköpeskillning utgå. Motivet härför är att åstadkomma en marknadsmässig prissättning vid överlåtelsen av verksamheten.

Av upprättat avtalsförslag framgår följande av punkt 7:

”7.

Köparen skall till Säljaren utge tilläggsköpeskillning motsvarande 2,5 % av Köparens omsättning avseende tidsperioden 1 augusti 2003 till 31 december 2008. Omsättningen beräknas som Köparens intäkter från skolverksamhet. Tilläggsköpeskillningen skall utbetalas årligen senast 30 dagar efter den bolagsstämma som fastställer årsredovisning för räkenskapsår för vilket tilläggsköpeskillning utgår. Ordinarie bolagsstämma skall hållas inom fem månader från räkenskapsårets utgång. Tilläggsköpeskillningen är maximerad och kan sammanlagt uppgå till högst 1 500 tkr.”

Upprättade flerårsprognoser för friskoleverksamheten utvisar att en sammanlagd tilläggsköpeskillning om 1 500 tkr är trolig. Detta förutsätter att elevantalet blir det förväntade samtidigt som regelsystemet kring friskolor i allt väsentligt består. Flerårsprognoserna utvisar också att dotterföretaget förväntas få en god lönsamhet och tillfredsställande soliditet de närmaste åren.

Vid det senaste styrelsemötet i ERUA AB diskuterades redovisnings- och skatteeffekterna av en tilläggsköpeskillning vid koncernintern verksamhetsöverlåtelse. Enligt ekonomichefen Ulrika Larsson vill styrelsen att redovisningen i moderföretaget överensstämmer med gällande skatterätt. En överlåtelse med tilläggsköpeskillning beräknas ske per 31 december 2003.

Uppgift (6 p):

Redogör för redovisnings- och skattekonsekvenser avseende tilläggsköpeskillningen i moderföretaget vid en koncernintern verksamhetsöverlåtelse från moder- till dotterföretag.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i ERUA AB

Org.nr 556111-1111

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i ERUA AB för räkenskapsåret 2002/03. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Malmö den 25 november 2003

AA
Auktoriserad revisor